

TEDENSKESLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VIII.

V Ljubljani, dne 4. avgusta 1932.

31. šte. v.

Nj. Vel. kralj med svojo družino in med svojim narodom

Preteklo soboto je dospel na Bled tudi Nj. Vel. kralj Aleksander I. in je tako v poletni jugoslovnski prestolnici zbrana vsa kraljeva družina. Prestolnice: Beograd, Zagreb in najlepši del slovenske zemlje — Bled po svoji izbiri najlepše dokazujejo, kako je ves kraljevski dom najtesneje združen s troimenim jugoslovnskim narodom. Z beograjsko prestolnico je vezana tradicija vseh jugoslovnskih žrtev in hrepenenj po svobodi in narodni samostojnosti, prestolnica v Zagrebu nas spominja na slavno preteklost nekdanjega mogočnega slovanskega rodu, blejska prestolnica pa daje vsem tem slavnim spominom in tradicijam idiličen okvir. Bled je bil že od nekdaj kraj, kjer je naš rod v prirodni krasoti iskal duševnega miru, da bi iz globine svojih src izrazil svoje želje ter se z novimi nadami povrnil v vsakdanje življenje. Naša vroča želja po svobodi je dobila pač najlepši izraz na ta način, da se je, kakor pravi pesem, v kinču nebeškem in v biseru slovenske zemlje nastanil naš narodni kralj s svojo rodbino. Kraljeviči preživljajo v tem prelepem kotičku svoje najsrečnejše dneve in tako bo naš Bled za vedno ostal tesno zvezan z našo narodno vladarsko rodbino.

Odlikovanje podpredsednika senata

Predsednik francoske republike Lebrun je imenoval g. dr. Fr. Novaka, podpredsednika senata in advokata francoskega konzulata v Ljubljani, za oficirja častne legije. S čestitkami k visokemu odlikovanju našega uglednega javnega delavca z zadovoljstvom ugotavljamo, da prijateljica Francija z za nas nad vse laskavo pazljivostjo spremlja vse naše javno življenje in je zato njen prezident tudi več odličnih mož iz naše banovine počastil z imenovanjem v Legijo časti

Slika prikazuje vladarja, ko se je na nedavnem potovanju po Črni gori, povsod sprejet z navdušenjem in ljubeznijo, ustavil v Danilogradu, kjer so ga poleg ostalega prebivalstva takoj obkolili Sokoli in stari črnogorski junaki.

Zmagovalno enosedežno letalo kapetana Zlatka Šintića, s katerim si je v Švici pribral zlati pokal kapetana Echarda. Posnetek je z letališča Dübendorfa pri Curihu, kjer si je zmagovalno letalo ogledala množica občinstva. Letalo je lovski aparat tipa Focker z motorjem Rolls-Royce,

Ponos naše armade

Leonid Bajdak

Zlatko Šintić

Zmagovita letalca naše armade, o čiju uspehih smo zadnjič poročali.

Najmlajši slovenski pevski zbor

tvorijo bratje in sestre sokolske čete Dobrava-Podnart. Vsi pevci so sinovi in hčere kmetijskih in delavskih rodbin iz Podnarta in okolice. V sredini je pevovodja Anton Kobentar iz Radovljice

Namakanje polj v Srbiji

Za namakanje polj služi srbskemu kmetovalcu zelo dobro leseno kolo za dviganje vode. Z navadnim mlinskim kolesom, s pritrjenimi pločevinastimi zajemalkami, ki dvigajo vodo ter jo izlivajo v korito, katerega žleb vodi na polje in je dolg ponekod tudi tristo in celo do štiristo metrov. Seveda se ne namaka čisto samo. Kmet mora iz pripravljenega čebra ali mlake, v katero se izteka voda, zajemati vodo ter zalivati rastlino za rastlino. Uspeh je dosežen. Takih zajemalnih mlinov vidiš mnogo na Drini, Moravi, Ibru in južneje na Drimu, Sitnici in Vardarju, ki namakajo rodovitno, toda izsušeno zemljo. Pri nas seveda ne bi prišel tak mlin v splošnem do veljave.

Smrt vzglednega moža

Središki trg je izgubil marčantno osebnost. V Središču je nedavno po dolgotrajnem trpljenju preminil v 48. letu starosti posestnik in lesni trgovec g. France Kočevar. Pokojnik je izhajal iz stare ugledne središke rodbine. Že v mladih letih je kazal veliko zanimanje za kmetijstvo in splošno izobrazbo. V Gradcu se je izučil trgovine, v Mariboru pa je obiskoval kmetijski in vinarstveni tečaj. Po očetovi smrti je prevzel vinsko trgovino in jo zelo povzdignil. S svojo pridnostjo in podjetnostjo je postavil pred nekaj leti blizu kolodvora žago in je mnogo pripomogel k razvoju krajevne lesne industrije. Kot izrazit naprednjak je bil pokojni ustanovitelj Sokola v Središču, po prevratu pa njegov starosta. Dolgo je bil načelnik gasilskega društva in ko je zaradi prezaposlenosti moral to odgovorno mesto odložiti, so ga izvolili za častnega načelnika. Bil je tudi občinski svetovalec, član načelstva Hranilnice in posojilnice in obenem njen podnačelnik, član krajevnega šolskega odbora, član sreskega cestnega odbora in raznih korporacij. Za velike zasluge je bil odlikovan z redom sv. Save V. stopnje in z Jugoslovensko krono IV. stopnje. Vzornega moža in očeta objokujejo verna družica in mlada sinčka, za njim pa žalujejo tudi številni znanci, prijatelji in vsa javnost, ki ga je poznala. Bodi pokojniku ohranjen časten spomin, bridko prizadeti rodbini pa naše globoko sožalje!

Težko je spoznati se.

— Koliko si pa star, fantek?
— Ne vem točno, gospod. Ko sem bil rojen, je bilo moji mami 26 let, zdaj ji je pa 24.

Orjaška koruza

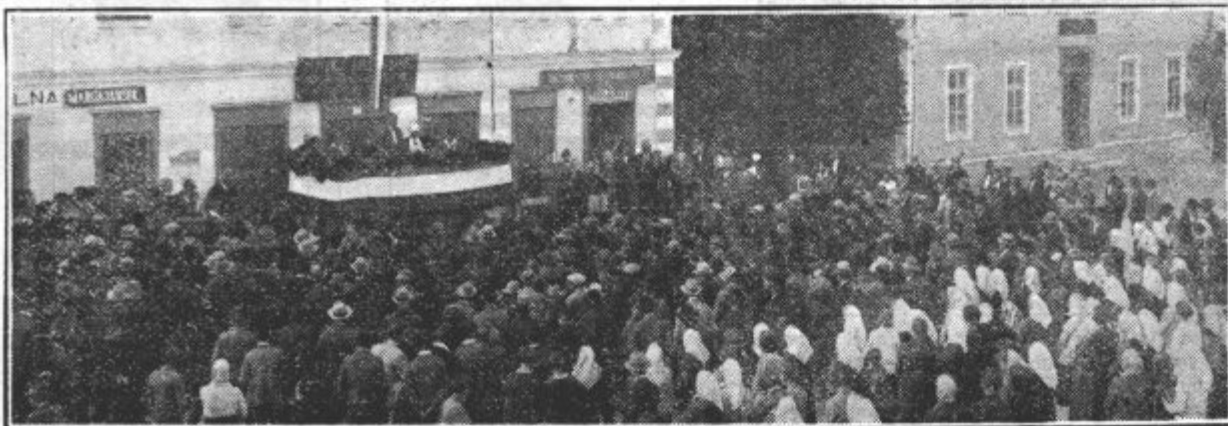

Veliko zanimanje in splošno občudovanje je na Dolenjskem vzbudila nad 3.30 m visoka koruza, ki raste v ponos uglednemu dolenjskemu kmetovalcu Zurcu na Štemburjevem posestvu, v tako imenovanih mrzlih dolinah pri Brodu. Izredno visoka koruzna stebela, ki so v resnici vredna občudovanja, so privabila na ogled veliko število kmetovalcev z Dolenjskega in drugod, da so se na lastne oči prepričali o rasti te nenavadne debeljače. 90-letni starčki so se ob pogledu na to koruzno polje izrazili, da se ne spominjajo, da bi v prejšnjih časih kdaj dosegla koruza tako višino. To je nad vse lepa pohvala za samega lastnika g. Zurca, ki smo ga pripravili do tega, da se je postavil pred sam aparat z čepico na glavi in brez suknjice s svojim prijateljem g. Durinijem v sredo svoje tako visoke in občudovane koruze

Skupina ameriških slovenskih izletnikov

slikanih na luksuznem brzem parniku »Ile de France«, last francoske paroplovne družbe »French Line« Cie. Gle. Transatlantique, ki so 17. m. m. zadovoljno dospeli v Ljubljano

Slika levo:

Zmagoslaven shod JRKD

V obmejnem logaškem srezu je imel poslanec dr. Rape dva sijajno uspeša shoda. Poleg domačega poslanca sta govorila še njegova tovariša g. Sokolović iz Južne Srbije in g. dr. Vido-
vić iz Bosne.

Tako na shodu v Žireh kakor v Dolenjem Logatcu je bilo mnogo nad 1000 ljudi. Slika kaže pogled na množico na shodu v Žireh.

Dr. Boris Zarnik

Ugotovitev nosečnosti

V Zagrebu pravkar proučujejo nov način ugotovitve nosečnosti. Ta novi način preiskovanja se je v inozemstvu dobro obnesel. Doslej so se morale ženske za ugotovitev nosečnosti podvreči neprijetnim in zamudnim preiskavam. Novi način pa temelji nasprotno na povsem drugih osnovah in nudi naravnost presenetljivo poenostavljeno spoznavanje nosečnosti. Ta način nameravamo tudi v Jugoslaviji uvesti, zato ga pravkar proučuje naš ožji rojak biolog dr. Boris Zarnik na zagrebškem vseučilišču. Nov način omogoča ugotovitev nosečnosti že tri dni po izostalem mesečnem čiščenju. Temelji pa v glavnem na dognanju, da izločuje majhen možganski privesek hipofiza imenovan, neke snovi, hormoni nazvane. Eden teh ima za nalogo urejevanje prehrane zametku v materinem telesu. Čim s je oplodba izvršila, že se prične izločevanje hormona. Ugotovitev že pričete izločevanja prehrano urejajočega hormona je pa prav lahka, saj se delno izloča s sečjo. Da moremo v praktičnih primerih ta način uporabljati, okužimo s to sečjo bele miši. Na maternicah teh živalic se pokažejo potem znaki kakor so značilni za žensko telo v drugem stanju. Čez tri dni pobjemo polkusne živalce in jih preiščemo. Ako doženemo na ta način omenjeni hipofizni hormon, s tem dokažemo, da je dotična ženska, katere seč se je preizkusil, dejansko noseča. V Zagrebu se vršijo sedaj praktični poizkusi v biološkem inštitutu univerze, ki so, kakor zvemo, dovedli že do lepih uspehov. Zanimivo je, da ima v to svrhu inštitut posebno rejo belih miši po številu 700 repkov. — Vse to je v poljudno znanstveni obliki opisal sam g. univ. prof. dr. Boris Zarnik v našem tedniku »Življenje in svet«.

Oporni pevec na počitnicah

Ne samo peti zna naš odlični basist Julij Betetto, temveč tudi drva sekati, kolikor se to poljubi njegovi junaški roki. V družbi nekaterih drugih odličnih članov monakovske državne opere je prebil počitnice na bavarskem podeželju.

Ženski spol v uniformi

Članice nemške republikanske obrambne organizacije »Reichsbanner« v novi uniformi

Ameriški bojovníki zahtevajo svoje pravice

Med svetovno vojno je vlada Združenih držav obljubila frontnim vojakom velike nagrade po zmagovito končani vojni. Vsa leta sem so opozarjali bojovníki brez uspeha vlado na izpolnitev obljub. To poletje pa so se odločili za pohod v Washington. Več deset tisočev bojovníkov je udrl v parlament in zahtevalo obljubljene nagrade. Prišlo je do burnih prizorov. Končno se je ameriška vlada odločila k strogim ukrepom proti bivšim frontnim bojovníkom. Vojaštvo je napadlo s tanki njihovo glavno taborišče blizu Washingtona in ga zažgalo. Več veteranov je dobilo pri tem hude poškodbe. Spodaj levo: General Mac Arthur, poveljnik čet, ki so nastopile proti veteranom. V sredi: Zborovanje bojovníkov v taborišču. Desno: Predsednik Hoover.

Dvojni jubilej

60-letnico rojstva in 30-letnico samostojnega obratovanja je praznoval te dni ugledni pekovski mojster in hišni posestnik g. Ivan Prosen iz Ljubljane. Jubilar je bil rojen 1872. na Brezovici pri Ljubljani, pekovske obrti se je izučil v Ljubljani pri stari tvrdki Foderle. Samostojno je pričel izvrševati obrt leta 1901, najprej na Glinah, potem pa v Kamniku do svetovne vojne. V začetku vojne je moral k vojakom in je služil v vojni pekarni do konca vojne. Po vojni je ustanovil samostojno pekarno v Ljubljani, ki jo uspešno vodi s svojima dvema sinovoma. Jubilar je splošno znan zlasti med reveži, ki jih s svojo so-progo vedno rad podpira. Udeleževanje se je in se še vedno v naprednih vrstah. Uglednemu obrtniku k njegovemu jubileju iskreno čestitamo z željo, da bi dočakal še mnogo lepih jubilejev svojega vzornega življenja in dela!

Novi gasilski dom v Rečici pri Laškem

Ob ustanovitvi rečiškega gasilskega društva pred dobri šestimi leti pač nikdo ni pričakoval, da bo društvo tako lepo napredovalo od leta do leta. Že po dveh letih društvenega obstoja si je nabavilo delavno obleko, raznega orodja, cevi in motorno brizgalno. Treba pa je spet misliti za pripravo suho shrambo, ker dotedanja nikakor ni ustrezala. Izvolil se je odsek za zgradbo gasilskega doma, ki je pričel pridno delovati. Prirejale so se razne prireditve, zbirali prostovoljni prispevki v denarju, lesu, dovozom in drugim materialom, katerega so društvu darovali okoliški posestniki in društvu naklonjeni, tako da se je slednjič uresničila naša dolgoletna želja: pričeli smo lani z zidavo gasilskega doma. Stavba je od dneva do dneva naraščala in je bila v sirovem stanju do zime pod streho. Posebno požrtvovalnost so pokazali člani sami, ki so s prostovoljnim delom mnogo pripomogli, da društvo v teh kritičnih časih ni našlo v prevelike dolgove. V letošnjem poletnem času se je delo nadaljevalo in tako bo društvo 7. avgusta pokazalo sad svojega dela — ta dan bo blagoslovitev in otvoritev novega doma. Ob tej priliki bo v Rečico tudi zlet trboveljske gasilske župe ter župna skupščina.

Gorgulov obsojen na smrt

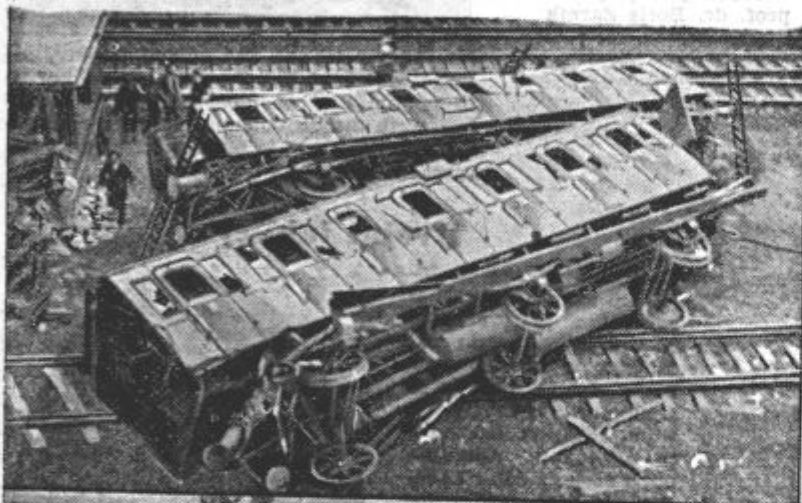
Porotniki so obsodili morilca predsednika francoske republike Doumerja na smrt. Gorgulov je vložil prošnjo za pomilostitev.

Slika levo:

Pogled v sodno dvorano,

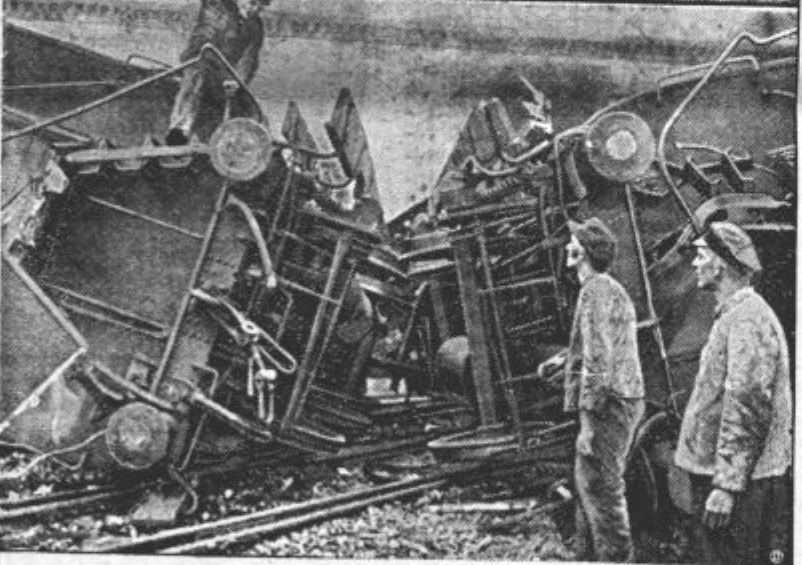
Slika desno:

Predsednik sodišča Dreyfus posluša obtoženca (na spodnji sliki) pri zagovoru.

Ruševine počitniškega vlaka

Sliki levo: Pretekli teden je zavozila na postaji Gesundbrunnen pri Berlinu neka ranžirna lokomotiva v osebni vlak, ki je bil poln počitniških potnikov. Pet vagonov se je iztirilo in se prevrnilo. Izpod ruševin so izvlekli 2 mrtva in 5 težje in lažje poškodovanih potnikov.

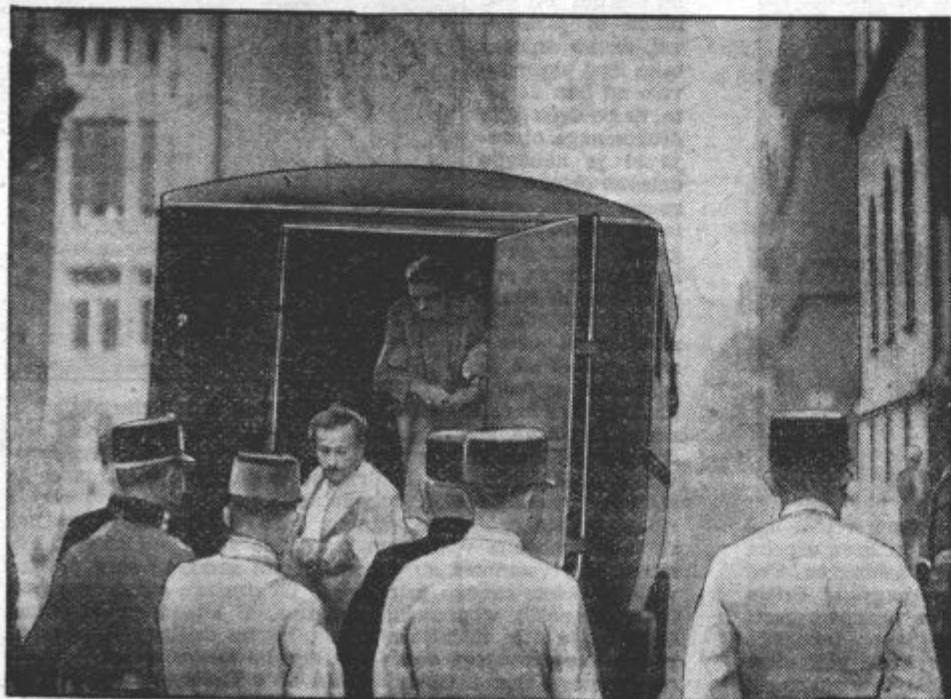
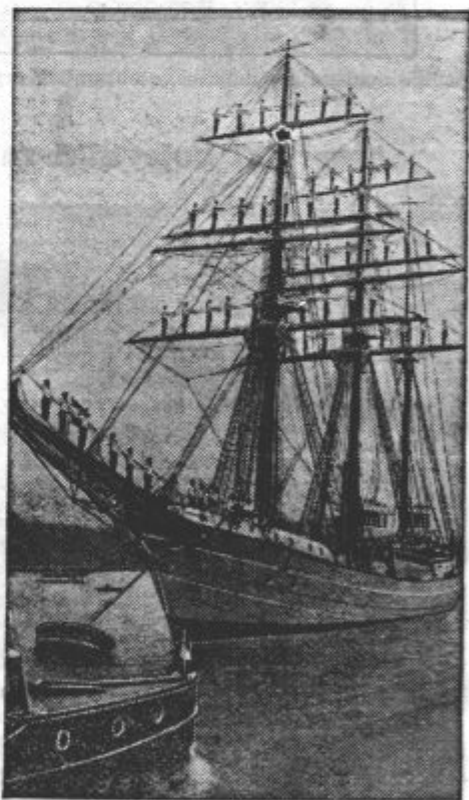

Gorgulov s svojim zagovornikom Géraudom.

Slika desno:

Katastrofa nemške šolske ladje

Jadrnica »Niobe«, ki se je potopila z 69 oficirji in mornariškimi kadeti. Po zadnjih vesteh ni izključena možnost, da je povzročila katastrofo zločinska politika.

Slika levo:

Usmrnitev dveh komunistov v Budimpešti

Preteli teden sta bila po prekem sodu na smrt obsojena komunista Szallay in Fürst. Oba sta bila v zvezi z ruskimi boljševiki in sta snovala prevrat za 1. avgust. Prosila sta za pomilostitev, vendar pa ni bila uslišana njunina prošnja in sta bila še isti dan obešena. — Slika nam kaže obsojena komunista, ko stopata iz policijskega avtomobila.